

Bruxelles, den 31. maj 2024
(OR. en)

10402/24

CLIMA 215
ENV 561
ENER 257
TRANS 251
AGRI 443
ECOFIN 609
COMPET 597
IND 285
MI 546

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet

Vedr.: Kommissionens meddelelse om Europas klimamål for 2040
– Orienterende debat

1. Med henblik på at udstikke retningslinjer for den orienterende debat om ovennævnte emne på samlingen i Rådet (miljø) den 17. juni 2024 har formandskabet udarbejdet vedlagte note og spørgsmål til ministrene.
2. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at notere sig formandskabets note og spørgsmål og fremsende dem til Rådet med henblik på den orienterende debat.

Kommissionens meddelelse om Europas klimamål for 2040**– Orienterende debat****Indledning**

Den 6. februar 2024 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse med titlen "*Sikring af vores fremtid – Europas klimamål for 2040 og vej til klimaneutralitet senest i 2050 i et bæredygtigt, retfærdigt og velstående samfund*"¹ ("meddelelsen om klimamål for 2040"). Meddelelsen præsenterer en vision for tiden efter 2030 i forbindelse med de stadig mere intensive klimaændringer og de øgede reelle omkostninger. Den opstiller en vision for Europa som et kontinent med et stærkt industrielt økosystem, ren, kulstoffattig og økonomisk overkommelig energi og bæredygtige fødevarer og materialer, som vil realiseres for EU-borgerne og gøre EU modstandsdygtigt over for fremtidige kriser.

¹ Dok. 6291/24 + ADD 1-6.

På grundlag af en grundig konsekvensanalyse anbefaler meddelelsen et mål om en reduktion af nettodrivhusgasemissioner på 90 % senest i 2040 i forhold til 1990, så EU fortsat er på vej mod sit mål om at opnå klimaneutralitet senest i 2050, som blev opstillet i den europæiske klimalov. Det anbefalede mål er i overensstemmelse med videnskabelig rådgivning og forpligtelserne i henhold til Parisaftalen. Når 2040-målet er vedtaget, vil det danne grundlag for EU's nye nationalt bestemte bidrag (NDC) i henhold til Parisaftalen, som skal meddeles UNFCCC i god tid inden COP30. I meddelelsen hedder det, at for at opnå en reduktion af nettodrivhusgasemissionerne på 90 % bør EU's resterende drivhusgasemissioner i 2040 være mindre end 850 mio. ton CO₂-ækvivalenter, og kulstoffjernelse bør nå op på 400 mio. ton CO₂. For at supplere landbaseret optag, der binder CO₂ i biomasse og jord, vil der være behov for industriel kulstoffjernelse fra biogene og atmosfæriske kilder for at nå 2040-målet samt opnå nettonulemissioner senest i 2050 og absolutte negative emissioner derefter. Disse vil omfatte anvendelse af løsninger til CO₂-opsamling, -anvendelse og -lagring med henblik på at reducere og kompensere for drivhusgasemissioner, som det er vanskeligt at nedbringe, inden for visse industrisektorer, luftfarten eller søfarten. Sammen med meddelelsen om et klimamål for 2040 offentliggjorde Kommissionen derfor en meddelelse med titlen "*Mod en ambitiøs industriel CO₂-forvaltning for EU*"², som fastlægger en strategi for udvikling af en fælles og omfattende politisk og investeringsramme for industriel CO₂-opsamling og -forvaltning i EU, som skaber lovgivningsmæssig sikkerhed og incitament til investeringer i CO₂-opsamling, -lagring, -anvendelse og -optag såsom bio-CCS og DACCS.

Meddelelsen om 2040-klimamålet fastsætter også en række betingelser, som skal være til stede for at opfylde det anbefalede mål, navnlig skal den aftalte klima- og energiramme for 2030 være gennemført fuldt ud, den europæiske industris konkurrenceevne skal sikres, der skal større fokus på en retfærdig omstilling, hvor ingen lades i stikken, der skal skabes lige vilkår med internationale partnere, og der skal skabes en strategisk dialog om rammen for perioden efter 2030, herunder med industrien og landbrugssektoren.

² Dok. 6306/24.

I Rådet blev der foretaget en udførlig gennemgang af meddelelsen og den ledsagende konsekvensanalyse, der blev indledt i Miljøgruppen den 12. februar 2024. Rådet (miljø) indledte den 25. marts 2024 en første debat om Kommissionens meddelelse. Der var generel støtte til at opstille et klimamål for 2040, og de grundforudsætninger, der henvises til i meddelelsen, blev fundet relevante.

Status

I betragtning af den tværsektorielle karakter af meddelelsen om klimamålet for 2040 har formandskabet aktivt inddraget andre relevante rådssammensætninger på teknisk plan i drøftelserne af meddelelsen om klimamål for 2040 og dens konsekvensanalyse, herunder energi, industri, transport, landbrug og finansielle anliggender. Der er desuden afholdt særlige møder, hvor Kommissionen kunne komme med svar og præciseringer som svar på de talrige spørgsmål fra delegationerne. Forskellige rådssammensætninger har anerkendt behovet for at tage hensyn til klimaændringer i deres respektive sektorer og udvikle politikker og foranstaltninger i overensstemmelse med EU's mål om klimaneutralitet og dermed skabe en vej frem for omstillingen³.

³ Se f.eks. Rådets konklusioner af 21. maj 2024 om fremtiden for EU's digitale politik (dok. 9957/24) Rådets konklusioner af 23. maj 2024 om styrkelse af Europas konkurrenceevne gennem rummet (dok. 10142/24) Rådets konklusioner af 23. maj 2024 om styrkelse af vidensudnyttelse som et redskab til en modstandsdygtig og konkurrencedygtig industri og til strategisk autonomi i en åben økonomi i Europa (dok. 10182/24). Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 28/2023: "Offentlige udbud i EU – Mindre konkurrence i forbindelse med tildeling af kontrakter om bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser i de ti år frem til 2021", godkendt den 23. maj 2024 (dok. 10358/24) Rådets konklusioner af 24. maj 2024 om en konkurrencedygtig europæisk industri som drivkraft for vores grønne, digitale og modstandsdygtige fremtid (dok. 10127/24) Rådets konklusioner af 24. maj 2024 om "Et indre marked til gavn for alle" (dok. 10298/24) og Rådets konklusioner af 30. maj 2024 om fremme af infrastrukturen for bæredygtig elinfrastruktur. Det bør også bemærkes, at La Hulpeerklæringen om fremtiden for det sociale Europa, der blev fremsat på konferencen på højt plan om den europæiske søjle for sociale rettigheder, som det belgiske formandskab afholdt den 15.-16. april 2024, fremhævede målet om at fremme en rimelig og retfærdig omstilling til klimaneutralitet.

Drøftelserne på teknisk plan om klimamålet for 2040 har drejet sig om en lang række emner. Generelt er delegationerne enige i, at alle sektorer bør bidrage til omstillingen, selv om der tages hensyn til deres særlige forhold og forskellige omstændigheder i medlemsstaterne samt behovet for at sikre en retfærdig omstilling og den konkrete gennemførelse heraf. De specifikke punkter, der blev understreget under drøftelserne, er sammenfattet i de følgende afsnit.

Bevarelse af den europæiske industris konkurrenceevne og det indre markeds rolle

Delegationerne mener på det kraftigste, at det er afgørende at beskytte den europæiske industris konkurrenceevne og sikre lige vilkår, både globalt og inden for EU. Aktivt klimadiplomati er afgørende for at tilskynde til en øget global modvirkningsindsats. EU bør gøre brug af fordelene ved at være først på markedet for ny teknologi og i videst muligt omfang anvende det indre marked. Forordningen om kritiske råstoffer og forordningen om nettonulindustri kan bidrage til at øge mulighederne for udvikling og opskalering af ny teknologi. Samtidig er det nødvendigt at investere i uddannelse, kvalificering og omskoling af arbejdstagere for at sikre, at Unionens arbejdsstyrke er i stand til at reagere på behovene i forbindelse med omstillingen og på ændringer på arbejdsmarkedet.

Behov for flere investeringer og øget koordinering i forbindelse med infrastrukturudvikling

Behovet for flere investeringer, herunder i ren teknologi og infrastruktur til energi og transport, anerkendes generelt, samt behovet for at fjerne hindringerne for at fremskynde udrulningen af grænseoverskridende infrastruktur. En pålidelig og forudsigelig ramme for disse investeringer er vigtig, men samtidig bør overregulering og bureaukrati undgås. Connecting Europe-faciliteten og Innovationsfonden er centrale redskaber og bør gennemføres effektivt. Den største flaskehals er tilladelsesprocessen, som bør strømlines og gøres kortere. Det er vigtigt at opbygge administrativ kapacitet og udveksle retningslinjer, oplysninger og fælles data, eventuelt ved hjælp af tematiske platforme. Der er en generel opfordring til en effektiv anvendelse af EU-midler og anerkendelse af Den Europæiske Investeringsbanks vigtige rolle. Det erkendes imidlertid også, at der er behov for mere privat kapital, herunder til forskning, udvikling og innovation. Investeringsrelaterede risici bør afbødes, f.eks. gennem reguleringsmæssig støtte eller risikodelingsmekanismer. Blandt andre forslag fra delegationerne var fremme af private/offentlige partnerskaber og fremme af grænseoverskridende projekter og samarbejde, herunder om finansiering. Nogle delegationer har også påpeget behovet for at målrette statsstøtten for at undgå konkurrenceforvridning.

Synergier og sammenhæng mellem den cirkulære økonomi og klimapolitikkerne

Betydningen af den cirkulære økonomi og ressourceeffektivitet anerkendes bredt som et middel til at reducere drivhusgasemissionerne og omkostningerne for samfundet samt importafhængighed. Flere delegationer foreslog, at tilgange til cirkulær økonomi medtages i klimapolitikken. Politikker for cirkulær økonomi med det formål at reducere livscyklusemissioner, såsom miljøvenligt design, bør følges. Bæredygtige forbrugsmønstre bør fremmes ved at stille bæredygtige og økonomisk overkommelige alternativer til rådighed for forbrugerne samt gennem information og bevidstgørelse.

Klimamål for 2040 og bidrag fra landbaseret og teknologisk CO₂-fjernelse

Selv om de fleste delegationer endnu ikke har vedtaget en holdning til det præcise niveau for det fremtidige klimamål for 2040, er flere delegationer enige om, at EU skal fastsætte et ambitiøst mål i god tid. Flere andre delegationer har anmodet om større klarhed om de sociale og økonomiske virkninger af det anbefalede mål. Behovet for øget CO₂-fjernelse i fremtiden anerkendes bredt, men nogle delegationer har advaret mod at blive for afhængige af optag, hvad enten de er teknologiske eller naturbaserede, ved udformningen af målet på grund af forskellige usikkerheder. Nogle delegationer har også fremhævet behovet for at tage hensyn til spørgsmålet om offentlighedens accept. Adskillige delegationer understreger vedvarende energikilders rolle som hjørnestenen i energiomstillingen, mens flere andre fremhæver behovet for at respektere princippet om teknologineutralitet. Flere delegationer har også understreget betydningen af, at EU træffer afgørelse om et nationalt mål for at kunne meddele et ajourført nationalt bestemte bidrag i god tid inden COP30 i overensstemmelse med Parisaftalen.

Behov for en helhedstilgang til landbrugssektoren

I betragtning af betydningen af at sikre fødevarer sikkerhed som sin primære funktion vil landbrugssektoren have brug for en helhedstilgang for at stimulere bæredygtig fødevarerproduktion, herunder en balance mellem fødevarerproduktion og -forbrug, sammen med nye muligheder, herunder for at forsyne bioøkonomien og generere CO₂-fjernelse. En sådan integreret tilgang bør omfatte både risikostyring og afbødende foranstaltninger og tage hensyn til behovet for at sikre sektorens konkurrenceevne og en rimelig indkomst for landbrugerne. Politikkerne bør forbedre sektorens modstandsdygtighed og skabe incitamenter til at reducere emissionerne, samtidig med at der tages hensyn til den socioøkonomiske indvirkning på landbrugerne.

Spørgsmål til ministrene:

- *Hvordan bør EU's klimamål for 2040 og rammen for perioden efter 2030 udformes under hensyntagen til Unionens tilsagn om en konkurrencedygtig omstilling til klimaneutralitet, samtidig med at der skabes muligheder for at opbygge industrielt lederskab og fremme en rimelig og retfærdig omstilling?*
 - *Hvordan kan foranstaltninger på efterspørgselssiden bedst mobiliseres i forbindelse med rammen for perioden efter 2030, herunder mere cirkulær anvendelse af materialer og deleøkonomi og mobilitet, for at supplere de teknologiske reduktionsmuligheder og dermed reducere investeringsbehov og omkostninger for samfundet?*
-